

VIENYBĖ

71 M. 32 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. RUGPJŪCIO (AUGUST) 7 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 15 c.

DABAR ŽODIS PRIKLAUSO MASKVAI, SAKO DULLES

Šią savaitę svarbiausią vietą naujienose užima Vakarų valstybių siūlymai nusiginklavimo derybose dėl inspekcijų zonų.

Praėjusį penktadienį Londone JT nusiginklavimo pakomisės posėdyje keturios vakarų valstybės, Amerika, Anglija, Kanada ir Prancūzija, pasiūlė savo kraštus atidaryti orinei ir sausumos inspekcijai, jeigu panašiai padarys ir penktasis pakomisės narys, Sovietų Sąjunga.

Vakarų siūlymus išdėstė valstybės sekretorius Dulles, prieš išskrisdamas atgal į Washingtoną.

Inspekcijos planas apima keletą siūlymų. Pirmuoju siū-

Sumažėjus netikėto puolimo grėsmei, būtų sumažintas ir paties karo pavojus. - Sovietų Sąjunga ir Vakarų valstybės pagaliau ima apčiuopti bendrą taikos reikalą.

lymu pasisakoma už plačią zoną, kuri apimtų visą Ameriką, Kanadą, Aliaską ir visą Sovietų Sąjungą. Antras siūlymas yra, siauresnės apimtys. Pagal jį, inspekcijai būtų atidaryta visa teritorija į šiaurę nuo Arktikos juostos, išimtį darant neutralioms valstybėms, Suomijai ir Švedijai. Be to, į šią zoną dar įeity Aleutų salos, didelė Aliaskos dalis ir Kanados ruožas paliai sieną su Aliaska. Už tai Sovietų Sąjunga turėtų leisti inspekcijai Sibiro šiaurės rytuose į rytus nuo 160 meridi-

jano, prie to dar pridėdant Kamčiatką ir Kurilų salas.

Jeigu sovietai sutiktų su plačiuoju arba siauroju inspekcijos planu, vakariečiai sakosi galėsį pasiūlyti inspekciją praplėsti taip, kad ji apimtų didelę zoną, einančią nuo Atlanto vandenyno ligi Uralų kalnų. Vakarų Europoje, jeigu su tuo sutiktų paliestos valstybės, šioji zona apimtų visą Europą į šiaurę nuo 40 paralelės. Tokiu būdu į šią zoną įeity visa Europa, išskyrus pietinį Italijos galą ir kai

kurias pietines Portugalijos, Ispanijos, Graikijos ir Turkijos vietas.

Jeigu sovietai nesutiktų su tokia zona Europoje, tuo atveju sąjungininkai numato siauresnę zoną. Šioji siauresnė europinė zona apimtų reikšmingas Sovietų Sąjungos dalis, be to, dar rytų Europą.

Amer. delegacijos sluogsnuose buvo pažymėta, kad siūlymai dėl inspekcijos zonų Europoje neprivalo įamžinti Vokietijos padalinimo, arba sustiprinti sovietų išsilai-

ką satelitiniuose kraštuose Europoj.

Prieš išskrisdamas, valstybės sekretorius Dulles per anglų televiziją pareiškė, kad ši kartą Sovietų Sąjunga parodė norą rimtai apsvarstyti vakarų siūlymus. Jeigu sovietai neturi plano ar samokslu ko nors nusiūlyti, jie prisidės prie šių siūlymų. Jeigu jie sutiks, tai jie gali atverti naujus vilties akiračius visose srityse, atidarytose inspekcijai. Išdėstytoji inspekcijos sistema būtų tik dalis pirminio nusiginklavimo plano. Kitos tokios sutarimo dalys apimtų inspekciją, kuri patikrintų ar nėra nelegaliai bandomi branduoliniai ginklai ir ar tokie

Kartą, vieną vasaros popietį, mergaitės suposi ir krykštė...

(V. Maželio nuotrauka)



Tesinys 4 psl.

PASAULYJE

• Hamburge einas laikraštis Die Welt siūlo šiais metais Nobelio taikos premiją suteikti prezidentui Eisenhoweriui, nes jis šiandien pasaulyje yra vienintelis žmogus, kuriam ši premija teisingai priklausanči.

• Iš Varšuvos pranešama, kad apie 90,000 asmenų išvyko iš Lenkijos per pirmąjį šių metų pusmetį. Dauguma jų sudaro vokiečiai ir žydai. Per tą patį laiką 47,000 lenkų grįžo iš Sovietų Sąjungos ir virš 6,000 -- iš Vakarų kraštų.

• Admirolas Ingersoll, amerikiečių karinių jėgų viršininkas Formozoje, pareiškė, kad ateinančiais metais, amerikiečių kariuomenės skaičius Formozoje bus žymiai sumažintas.

• Australijos spauda pirmuose puslapiuose rašo apie skraidančias lėkštes. Keliolika asmenų tvirtina, matė virš Blue Mountains keistus blizgančius apskritimus.

• Lyono katalikų universiteto leidinyje, Cahiers d'etudes biologiques, svarstoma, ar įmanoma pagaminti gyvybę dirbtiniu būdu. "Gyvybė nėra sritis, kurią Dievas būtų rezervavęs savo autoritetui parodyti", rašo katalikų mokslininkas.

• Pakistano užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad Pakistanas niekad nepripažins Izraelio valstybės ir jos steigimą laiko didele klaida.

• Gazieta Bialostocka kartoją seimo atstovo Stefan Kisiliewski žodžius: "Prieš spalį Lenkija buvo panaši į sugedusį automobilį. Po spalio, Lenkija -- tas pats sugedęs automobilis, tik pataisyta triuba.

• Kelionei į mėnulį, kaip ir tarplanetiniam susikietimui, būsimai sukurta nauja žmonių rasė, pareiškė prof. Baffner.

• Neseniai mirė Bernard Spooner, neperšaujamoms liemenėms išradėjas. Jis pats, apsilvilkęs ta liemene, ne kartą yra demonstravęs savo išradimą, leisdamas į save šauti iš revolverių ir net kulkošvaidžių.

Jo klientais buvo valstybių vyrai ir diktatoriai, kaip Mussolini ir kt.

• Brazilijoje, Minas Gerais provincijoje, rastas šimto karatų deimantas. Apylinkę užplūdo deimantų ieškotojai.

• Praeitą savaitę Rumunijoje įvyko slapta konferencija tarp Jugoslavijos prezidento Tito ir Sovietų Sąjungos komunistų partijos sekretoriaus Chruščiovo. Konferencijoje dalyvavo ir kiti aukšti jugoslavų ir sovietų pareigūnai. Susitarta dėl "koegzistencijos komunistų pasaulyje".

• Naujai sukurtos devynių Malajų valstybių federacijos galva išrinktas penkių metų terminui Sir Abdul Rahman. Malajų federacija, kaip Britų valstybių bendruomenės narys, oficialiai bus nepriklausomas nuo rugpjūčio 31 d.

• Portugalijoje plačiai kalbama apie monarchijos grąžinimą kraštui. Mat, premjeras Antonio de Oliveira Salazar neseniai leido apsigyventi Portugalijoje sosto pretendentui Don Duarte de Braganza, "pagerbiant tuos, kurie aštuonis šimtmečius vadovavo tautai."

• Sirijos vyriausybė skundžiasi, kad Jordanas žada nutraukti diplomatinis santykius arba net pavartoti ginkluotą jėgą, jeigu pirmoji nesuvaldys savo spaudos, atakuojančios Jordaną. "Mūsų valdžia spaudos cenzūruoja", atmesdamas Jordano ultimatumą, pareiškė Sirijos užsienio reikalų ministras.

• Walter F. George 79 m. amžiaus, išbuvęs Jungtinių Valstybių Senate 34 metus, paskiausiu laiku specialus ambasadorius prie NATO, mirė sekmadienį širdies liga.

• Izraelio policija sučiupo teroristų grupės vadą Yaakov Heruti, planavusį išsprogdinti Sovietų ambasadą ir tuo būdu išprovokuoti karą, eventualiai, būtų naudingas Izraeliui.



"Aš nemėgstu reklamos, be to, iki mano operos pastatymo dar toli šaukia", pareiškė prof. K. V. Banaitis jį aplankiusiam Vienybės reporteriui. Operos „Jūratė ir Kastytis“ autorius gyvena Brooklyne, naujai išdažytame keturių kambarių bute ir duoda muzikos pamokas. Prof. K. V. Banaitis, kurio tėvas, Šaliamonas Banaitis, yra Vasario 16 Akto signataras, nepriklausomybės laikais buvo Kauno Muzikos Konservatorijos direktorius. (Vienybės nuotrauka)

OPERA 'JŪRATĖ IR KASTYTIS' BEI JOS PASTATYMAS

Jau kuris laikas žinome, kad komp. V. K. Banaitis rašė operą, vardu "JŪRATĖ IR KASTYTIS". Lietuvių Dienose skaitėme prof. J. Žilvičiaus straipsnį, kad operos klaviras jau baigtas ir pradėta orkestracija.

Straipsnio autorius sako, kad naujoji opera esanti originali, stipri kompoziciniu atžvilgiu, parašyta paprastai, vengiant chromatinų slinkčių ir moduliacijų. Melodiniai duomenys esą visiškai nauji, nepaimti iš liaudies dainų, bet savi ir labai artimi lietuviškai dvasiai. Arijos švelnios, kupinos lyrinio melodingumo, kurios iš karto sužavės išpildytoją ir pagaus klausytoją. Choralai esą įdomūs, lengvi klausytis ir atsiminti.

Toliau prof. Žilvičius reiškia nuomonę, kad opera yra įmanoma pastatyti, nes jai nėra jokių nenugalimų kliūčių. Nors minėtame straipsnyje nepasakyta, bet atrodytu, kad ir dir. V. Marijošius, kartu su prof. Žilvičiumi lankęsis pas komp. Banaitį, pritariąs pagrindinėms mintims, liečiančioms operą "JŪRATĖ IR KASTYTIS".

Žinodami komp. Banaičio talentą ir kompozicinį pajėgumą, turime rimto pagrindo manyti, kad lietuvių muzikinė literatūra praturtėjo dideliu ir vertingu kūriniu -- opera, kuria

galės didžiulis kiekvienas lietuvis.

Kadangi naujoji opera, atrodo, yra įdomi ir nusisekusi, tai mes susiduriame su neatidėliotina pareiga parodyti ją ne tik lietuviams, bet ir sveiktamiesiems. Suprantama, operos orkestravimas yra didelis darbas, pareikalausias ilgesnio laiko. Tačiau dabar jau pats metas galvoti apie operos pastatymo galimybes, turint galvoje ne tik lietuvių klausytoją, bet ir sveiktamiesiems.

Lenkai jau keliolika metų stato savąją operą "Halką". Jos spektakliai vyksta Civic Opera rūmuose, kurie talpina 3,500 žiūrovų, ir pasitaiko, kad jau mėnesį prieš pastatymą nebegalima gauti bilietų. "Halka" išpildoma lenkiškai ir žiūrovų eilėse matosi įvairių tautybių žmonių.

Ilgus metus laukėme lietuviškos operos, kurią galėtume parodyti kitiems su pelnytu pasididžiavimu, kuris kalbėtų už mūsų tautą kultūros ir meno vardu. Atrodo, kad tokį darbą dabar turime naujoje Banaičio operoje.

Todėl šios operos pastatymas turėtų būti toks ir tokiose sąlygose, kad pačiu pirmu kartu "JŪRATĖ IR KASTYTIS" pasirodytų ir suskambėtų visu grožiu.

Didesnio masto pastatymai, žinoma, susiduria su didesnėmis sunkenybėmis ir išlaido-

mis. Dėl to operos pastatymu turėtų rūpintis ne vienas ribotas organizacinis vienetas, bet greičiau komitetas, kuris apjungtų kuo daugiau mūsų kvalifikuotų žmonių ir turėtų daugiausia priemonių užtikrinti pastatymo pasisekimą.

Iš anksto galvodami apie naujosios operos pastatymą, mes kreipiamės į plačiąją visuomenę, kuri visada atjaučia ir paremia kiekvieną mūsų kultūros ir meno apraišką, ir prašome jos dėmesio bei atsiliepinimo. Operos "JŪRATĖS IR KASTYČIO" pastatymas yra istorinės svarbos tikslas. Sėkmingas šio tikslo įvykdymas susilauks plačių ir toli siekiančių atgarsių.

Alice Stephens
Dainų Šventės Kom. Pirm.

SKAUTŲ STOVYKLA

Kraunaičiams sutikus, skautų stovykla bus įrengta jų vasarvietėje, Andes, N. Y. Stovykla bus nuo rugpjūčio 24 iki rugsėjo 2 dienos. Mokestis visam tam laikui -- 17 dolerių. Registruojamasi iki rugpjūčio 17 d. Vykimą autobusais ir kitus transporto reikalus tvarko Vytautas Gobuzas. Jo telefonas: PR 2-2969.

PARDUODAMA

Bensonhurst 16 butų mūrinis namas. Pajamų \$9,980. Gryna is imokėti tik \$7,000. Kreiptis: JUOZAS GRABAU, 227 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. ST 2-7524.



VACLOVAS RATAS

Medžio raižinys iš "Jūratė ir Kastytis"

Dabar

"Sukišom galvas į televizijas, o su Lietuva, jos laisve -- kaip Dievas duos", rašo "vienas asmuo."

Nesiginčysime dėl tų dalykų. Kai kas jais iš tikrųjų žavisi daugiau, negu reikėtų. Bet negalima sutikti su jo nuomone dėl žmonių skurdo. Girdi. --

"Skurde gema didelės idėjos..."

Tai nesąmonė. Skurde gema ligos, ir jo idealizavimas mums tegali priminti anų laikų veikėjus, mirusius džiova.

Pirmiausia reikia atsimentinti seną tiesą: sveikame kūne, sveika dvasia. Idėjos žmogus neprivalo nei skursti, nei badauti. Priešingai, norėdamas savo idėją įgyvendinti, jis turi būti sotus ir sveikas.

Tiesa, skurdas verčia valdžias, kelia revoliucijas. Bet ar tokie revoliucionieriai, kaip, pavyzdžiui, Dantonas, Robespieras, Marat, Desmoulinas ir Mirabeau, iš pagrindų pakeitę politines, socialines ir ekonomines sąlygas Prancūzijoje, buvo skurdžiai? Anaiptol. Žodžiu, liaukimės garbinę skurdą.

☆

Kai dėl laisvės, tai -- ką gi. Tuoju po karo, kai Lietuvos laisvės kovotojų jausmai dar nebuvo atslūgę, visi laukėme karo, -- karo su komunistais. Mums atrodė, kad čia slypi visų pavergtųjų tautų viltys.

Bet tai buvo, kaip sakoma, wishful thinking. Kaip šunys lodomi nekanda, taip ir vakarykščiai sąjungininkai, po karo tapę priešais, tebekariauja liežuviams.

Kaip ilgai tas liežuvių karas tęsis, tuo tarpu niekas negali pasakyti, bet jau yra ženklų, kad abi pusės ieško pagrindo stabilizacijai.

Nusiginklavimo pasitarimai, be to, nuolatinės Amerikos ir komunistinės Kinijos įgaliotinių derybos, kaip tik ir yra tie stabilizacijos ieškojimo ženklai.

Kol saulė patėkės, rasa akis išės, sako mūsų liaudis, kartą laukusi 120 metų savo laisvės aušros.

Reikia tikėti, kad šį kartą nereikės taip ilgai laukti.

Ir giedroje kai kada trenkia perkūnas.

☆

O tuo tarpu mūsų kova dėl Lietuvos laisvės reiškiasi netiesioginiu komunistų šelpimu...

Visi mūsų politiniai veiksniai, visose savo Lietuvos laisvės rinkliavose, iki šiol nėra gavę tiek pinigų, kiek jų jau yra išleista, siunčiant pagalbą į Lietuvą.

Yra žmonių, šio paties laikraščio skaitytojų, kurie savo giminėms Lietuvoje ir Sibire sušelpi, jau yra išleidę tūkstančius dolerių.

Mūsų veiksniai būtų laimingi, gaudami bent pusę tų sumų, kurios tenka Tarybų Sąjungos mūtininkams, siunčiant vaistus, rūbus, avalynę ir kitokias gėrybes į Lietuvą.

Isivaizduokite milijonus komunistų rojais gyventojų, atkišusių rankas į Vakarus ir laukiančių mūsų pagalbos...

Šių žodžių autoriaus sesuo rašo, kad "turgai lužta tais visokiais dalykais..."

Atseit, Lietuvos žmonės, paversti elgetomis, verčiasi kaip galėdami.

Bet negalima sakyti, kad mes, žiūrėdami į televizijas, nematyume savo brolių ir seserų vargų.

JUOZAS TYSLIAVA

KAIP 'GIMSTA' AMBASADORIAI

Biznierių Maxwell H. Gluck, iki šiam laikui mažai kam žinomas, po poros valandų tapo garsiu...

Birželio 26 d. prezidentas Eisenhoweris paskyrė Amerikos ambasadoriumi Cellone Maxwell H. Gluck, Amerikoje turintį apie 140 didelių krautuvių, savo fermoje Kentucky auginantį veislinius arklius, turintį didelį biznio centrą Ohio ir liuksusinį butą New Yorke.

Liepos 2 d. Gluck buvo pakviestas Senato užsienio reikalų komisijos patikrinti jo gabumus būti ambasadoriumi. Ši komisija vėliau paskelbė stenografinį "egzamino" dialogą.

Senatorius Fulbright (demokratas iš Arkansas) -- Klek jūs davėte respublikonų partijai prezidentiniams rinkimams 1956 metais?

Gluck. -- Aš negaliu tiksliai pasakyti, bet mano parama buvo nemaža.

Fulbright. -- Klek?

Gluck. -- Aš jums pasakysiu, kad tarp 20 ir 30 tūkstančių dolerių. (Senato komisija, kuri tyrinėjo partijų rinkimines pajamas, nustatė, kad jis yra davęs 26,000 dol.)

Fulbright. -- Klek jūs davėte 1952 metais?

Gluck. -- Klek mažiau, aš neprisiėmuu tiksliai, bet taip pat daviau nemažai pinigų.

Fulbright. -- Jūs esate biznio žmogus ir todėl žinote ką darėte su pinigais. Ar jūs negalėtumėte prisiminti kiek davėte?

Gluck. -- Aš pasakysiu, kad apie 11,000 dolerių.

Fulbright. -- Jei jūs davėte 30,000 dol. 1956 metais, todėl ar nemanote, kad Cellono postas yra per toli tokiai sumai. Tas kuris buvo paskirtas ambasadoriumi Belgijoje, te davė tik 11,000 dol. (J. Clifford Folger, Washingtono bankininkas).

Gluck. -- Aš negaliu sutikti, kad tai būtų svarbiausia mano paskyrimo priežastis.

Fulbright. -- Tai kokios, anot jūsų, yra tikrosios priežastys?

Gluck. -- Mano noras padaryti ką nors įdomaus valdiškoje tarnyboje.

Fulbright. -- Kokios yra problemos, kuriomis jūs manote užsiimti Cellone?

Gluck. -- Viena iš problemų, tai žmonės tenai. Man atrodo, kad aš galu... aš tiklu, kad... aš galu atstatyti... arba mažiausiai, aš galėsiu ką nors padaryti, ko anksčiau aš nesu padaręs, tai gerus santykius ir draugiškus sentimentus Amerikos atžviliui.

Fulbright. -- Ar jūs pastebėjote paskutinį JT komisijos Vengrijos klausimu raportą?

Gluck. -- Ne.

Fulbright. -- Ar jūs neskaitytėte jo laikraščiuose?

Gluck. -- Aš neatsimenu šio raporto.

Fulbright. -- Ar jūs žinote, kokie kraštai buvo nariais tos komisijos, paruošusios raportą? (Cellonas buvo vienas iš penkių kraštų toji komisijoje).

Gluck. -- Ne.

Vienybės korespondento
Washingtono

Fulbright. -- Ar jūs pažįstate mūsų ambasadorių Indijoje? (Ellsworth Bunker, anksčiau buvęs Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas).

Gluck. -- Aš pažįstu John Sherman Cooper, ankstyvesnį ambasadorių.

Fulbright. -- Ar jūs žinote, kas yra Indijos ministeris pirmininkas? (Indija yra Ceilono kalmytinė valstybė).

Gluck. -- Taip, bet aš negaliu išarti jo vardo.

Fulbright. -- Ar jūs žinote, kas yra Ceilono ministeris pirmininkas?

Gluck. -- Jo vardas man nėra familiariškas. Aš negaliu dabar prisiminti. Bet ambasadorius Crowe (ankstyvesnis ambasadorius Ceilone) man davė išties svarbesnių asme-

nų sąrašą ir mudu juos bendrai peržiūrėjome. Aš turu visų ambasadorių ir svarbesnių asmenų sąrašą ir jis man davė kiekvieno jų mažą biografiją su savo asmeniška nuomone apie juos.

Komisija, pasitarus, balsavo. Republikonų senatoriai Alexander Wiley ir Alexander Smith, su prokluracija Capehart ir Aiken, balsavo už Gluck patvirtinimą ambasadoriaus pareigose. Senatorius Fulbright balsavo prieš. Pirmininkas Theodore Green ne balsavo.

Kitą dieną, be debatų Gluck paskyrimas ambasadoriumi buvo patvirtintas Senate.

Washington Post paskelbė šį Gluck dialogą su senatoriumi Fulbright, tepavadindamas jį "Ambasadorius gimė..."

DABAR ŽODIS PRIKLAUSO MASKVAI, SAKO DULLES

Tęsinys iš 1 psl.

ginklai negaminami jau po to, kai bus susitarta juos uždrausti. Toks pirminis susitarimas dar apimtų įprastinių ginklų sumažinimą, atominių ginklų kontrolę ir valdomųjų sviedinių apribojimą vien tik taikingai paskirčiai.

Sugrįžęs į Washingtoną,

Dulles laikraštiniams pareiškė, kad dabar Sovietų Sąjungai tenka atsakyti į naujus vakarų siūlymus dėl nusiginklavimo. Jis sako, kad visuotinio karo pavojus sumažėtų, jei sovietai priimtų šiuos pasiūlymus.

Nors nusiginklavimo darbas yra nepaprastai komplikuoatas, pareiškė Dulles, ši problema yra taip gyvybiškai svarbi, kad jos sprendimo turi būti siekiama su nesvyruojančiu pasiryžimu.

Dulles pabrėžė Sovietų Sąjungos atstovo Zorino užtikrinimą, kad Sovietų Sąjunga šiuos pasiūlymus rimtai apsvarstys ir Dulles išreiškė viltis, kad sovietai supras, jog inspekcijos sistema, kuri užtikrina daugiau saugumo ir palengvina sumažinti ginklavimąsi yra svarbi tiek jų, tiek mūsų interesams.

Šiais savo pasiūlymais vakarai galutinai įrodė savo gerą valią ir visišką agresyvių užmačių neturėjimą. Dulles Londono konferencijoje ant stalo padėjo atverstas kortas ir dabar Sovietų Sąjungai priklauso padaryti sprendimą. Ar iš jos telaukiamas vienas ar sakymas: taip arba ne.

Prie dabartinių mokslo pažangos sąlygų, užpuolikas gali pasiekti pergalę, tik netikėtai ir milijiniškomis jėgomis pildamas.

Vakarų valstybių pasiūlymai esmėje tokią galimybę užpulti pašalina ir tuo pačiu at-

daro duris į tolimesnį nusiginklavimą. Istorija rodo, kad tautos, gyvenamos užpuolimo grėsmės baimėje, ginklavimosi nemažina. Istorija taip pat rodo, kad negalima pasiekti matematiškos formulės nustatyti ginklavimosi balansui. Vienintelis kelias eiti prie tikro nusiginklavimo yra sumažinti netikėto užpuolimo riziką. Jeigu negalima padaryti pažangos, sumažinant netikėto užpuolimo pavojų, tada geriau yra pasilaikyti kiekvieną dabar turimą ginklą.

Šios nusiginklavimo derybos yra labai sunkios. Žmonija dar niekad nebuvo verčiama taip elgtis, kai šiandien. Todėl tarp Sovietų Sąjungos ir vakarų valstybių iškyla bendras interesas siekti susitarimo.

Atrodo, kad šį kartą Sovietai yra linkę susitarti.

Pentagone dirba

30000 tarnautojų

Pentagone rūmuose (Washingtono) turinčiuose tris kartus daugiau biurų, negu Empire State Building (New Yorke) yra JAV krašto gynybos departamentas. Reikėtų vienos dienos, kad būtų galima išvaikšioti visus koridorius, kurių bendras ilgis yra 18 mylių. Pentagone dirba 30,000 tarnautojų, karių ir civilių. Yra 44,000 telefonų aparatų, 65,000 elektros lempučių, 885 gėrimo fontanai, 6 kafeterijos, 2 restoranai, 9 barai, bankas, pašto ofisas, klinika, dantis, brangenybių krautuvis, maisto krautuvis, valgykla bei skalbykla, gėlių parduotuvė, kelionių biuras ir dvi autobusų linijos, kurios per valandą gali pervežti 25,000 keleivių.

Respublikos prezidentui A. Smetonai pasitraukus iš savo pareigų ir išvykus į Vokietiją (iš pradžių tik į Kybartus), Respublikos Prezidento pareigas pradėjo eiti ministeris pirmininkas A. Merkys. Kiti ministrai beveik nesirodė savo ministerijose, taigi kraštas liko be savo vadovybės. Kariuomenė taip pat liko be savo krašto apsaugos ministerio, nes jis, b. gen. K. Musteikis, pabėgo kartu su Respublikos Prezidentu. Nei Respublikos Prezidentas, nei krašto apsaugos ministras, išvykdami iš Kauno, nepalikė jokių įsakymų ir jokių nurodymų nei kariuomenei, nei šauliams, nei visuomenei. Tokiu tragišku momentu vadovybės nebuvimas visiems likusiems pareigūnams darė be galo slėgiantį ir skaudų įspūdį. Kariuomenės vadas d. gen. Vitkauskas taip pat nežinojo ką daryti. Vyresnieji karininkai kreipėsi į jį įvairiais reikalais, tačiau jokių nurodymų negaudavo.

Birželio 16 dienos rytą pas kariuomenės vadą d. gen. Vitkauską įvyko trumpas kelių vyresniųjų karininkų pasitarimas, kas daryti. Buvo nutarta tuoj nuvykti pas ministrą pirmininką Merkį išsiaiškinti. Nuvyko kariuomenės vadas d. gen. Vitkauskas, karo aviacijos viršininkas b. gen. Gustaitis ir aukštosios mokyklos viršininkas, t. y. aš. Aš pirmas pradėjau reikalauti, kad Merkys tuoj aktyviai imtų vadovauti kraštui. Visų mūsų manymu, prezidentas A. Smetona, kol jam dar negresia betarpiškas pavojus, neturėtų palikti Lietuvos ir iš pasienio, bet, dar pasilikdamas Lietuvos teritorijoje, turėtų vadovauti kraštui ir davinėti vyriausybei ir kariuomenės vadovybei savo nurodymus. Vyriausybė turėtų būti tučtuojau pertvarkyta, o dabartiniai ministrai neturėtų palikti savų ministerijų be jokio vadovavimo. Jei vyriausybės nariams nesaugu Kaune, tėsusirenka pasienyje prie Respublikos Prezidento ir iš ten vadovauja tautai ir vykdo politinę, diplomatinę ar kitą akciją. Ar Respublikos Prezidentas buvo palikęs kokiu nors įgaliojimų Merkiui, mes nežinojome. Merkys nepareikšė nei savo nuomonės, nei aiškaus pritarimo ar nepitarimo mūsų siūlymams. Jis tik pasakė, kad tą pačią dieną jis turėsiąs tartis su Kremliu ypatinguoju įgaliojimu Lietuvai užsieniui reikalų komisaro pavaduotoju Dekanozovu apie naujosios Lietuvos vyriausybės sudarymą, ir prašė mus patarti jam šiuo klausimu. Visų mūsų nuomonė buvo tokia: dabartinėse sąlygose visai nesvarbu kuriai politinei grupei priklausys būsimas ministras pirmininkas ir kiti ministrai. Todėl dėl lietuvių kandidatų per daug derėtis nereikėtų. Viena tik sąlyga turėtų būti išlaikyta: būsimasis ministras pirmininkas ir visi kiti ministrai turi būti patriotai lietuviai ir nekomonistai. Merkys sutiko su tuo.

Iš viso šio pasikalbėjimo man susidarė įspūdis, kad pats Merkys norėjo kaip galima greičiau perduoti savo pareigas kam nors kitam ir tuoj išvykti

Generolas St. Raštikis pasakoja

TARNYBA LIAUDIES ARMIOJE

iš Kauno. Mes vėl grįžome prie pirmo mūsų iškelta klausimo ir reikalavome Merkio aiškiai atsakyti. Aktyviausi šio pasikalbėjimo dalyviai buvo b. gen. Gustaitis ir aš. Pagaliau Merkys pasakė, kad jis pritariąs mūsų nuomonei ir darysiąs viską, ką galėsiąs.

Vėliau sužinojau, kad tą pačią dieną Merkys pasiuntęs į Kybartus pas Respublikos Prezidentą delegaciją, į kurią buvo paskirti finansų ministeris Galvanauskas, kavalerijos viršininkas b. gen. Tallat-Kelpša ir šaulių sąjungos vadas plk. Saladzius. Ar buvo dar kas toje delegacijoje, nežinau. Kokias instrukcijas buvo gavusi ta delegacija, taip pat nežinau. Žinau tik tiek, kad ji įkalbinėjo Prezidentą grįžti į Kauną, t. y. buvo daroma ne taip, kaip karininkų delegacija siūlė Merkiui daryti. Aišku, kad Prezidentas su tuo nesutiko ir negalėjo sutikti. Čia reikia pabrėžti, kad Kaune tuo metu buvo nuotaikos prieš Respublikos Prezidento pabėgimą ir labai daug kas tada smarkiai prikaišėjo A. Smetonai dėl palikimo krašto tokiu tragišku momentu be vadovavimo. Manau, kad tomis nuotaikomis vadovaudamasis, Merkys ir reikalavo Prezidento grįžimo į Kauną. Vyresnieji karininkai manė, kad Prezidentas turėjo būti pasienyje, bet Lietuvos teritorijoje.

Po poros dienų buvo sudaryta naujoji vyriausybė, atnešusi didelę staigmeną -- ministeriu pirmininku, o tuo pačiu ir einančiu Respublikos Prezidento pareigas, tapo Justas Paleckis.

Naująją, vadinamąją Liaudies vyriausybę Merkys patvirtino. Birželio 18 dieną naujosios Liaudies vyriausybės krašto apsaugos ministeris ir kartu kariuomenės vadas d. gen. Vitkauskas išakė visiems vyresniems karininkams prisistatyti Prezidento pareigas ėjusiai J. Paleckiui. Įsakymas lieka įsakymas, kariai turi jį vykdyti.

Prisistatymas įvyko prezidentūroje. Čia buvo vienas momentas, nustebinęs visus dalyvius. Paleckis, atsakydamas į Vitkausko pasveikinimą, pasakė kalbą. Jis elgėsi labai išdidžiai, norėdamas pavidinti aukšto valstybės pareigūno rolę. Tačiau viskas dvelkė netikrumu. Jam viskas nesisekė. Jis nežinojo nei kaip stovėti, nei kaip elgtis, nei kur dėti savo rankų. Net jo apsirengimas netiko jo užimamai vietai -- kelnės neišlygintos, švarkas taip pat, apikaklė suglamžyta, kaklaraištis paristas kreivai. Paleckis žestikuliuojo, bet visi jo judesiai buvo kažkokie keisti, dirbtiniai, nenormalūs. Kalbėdamas apie tai, kad jis esąs pasiryžęs už Lietuvą visada kovoti ir net mirti, tardamas žodį "visada", taip pakėlė savo balsą, jog beveik šaukė, ir taip keistai ir nenormaliai ištiesė ir pakėlė savo dešinę ranką, jog visiems pasirodė, kad taip gali

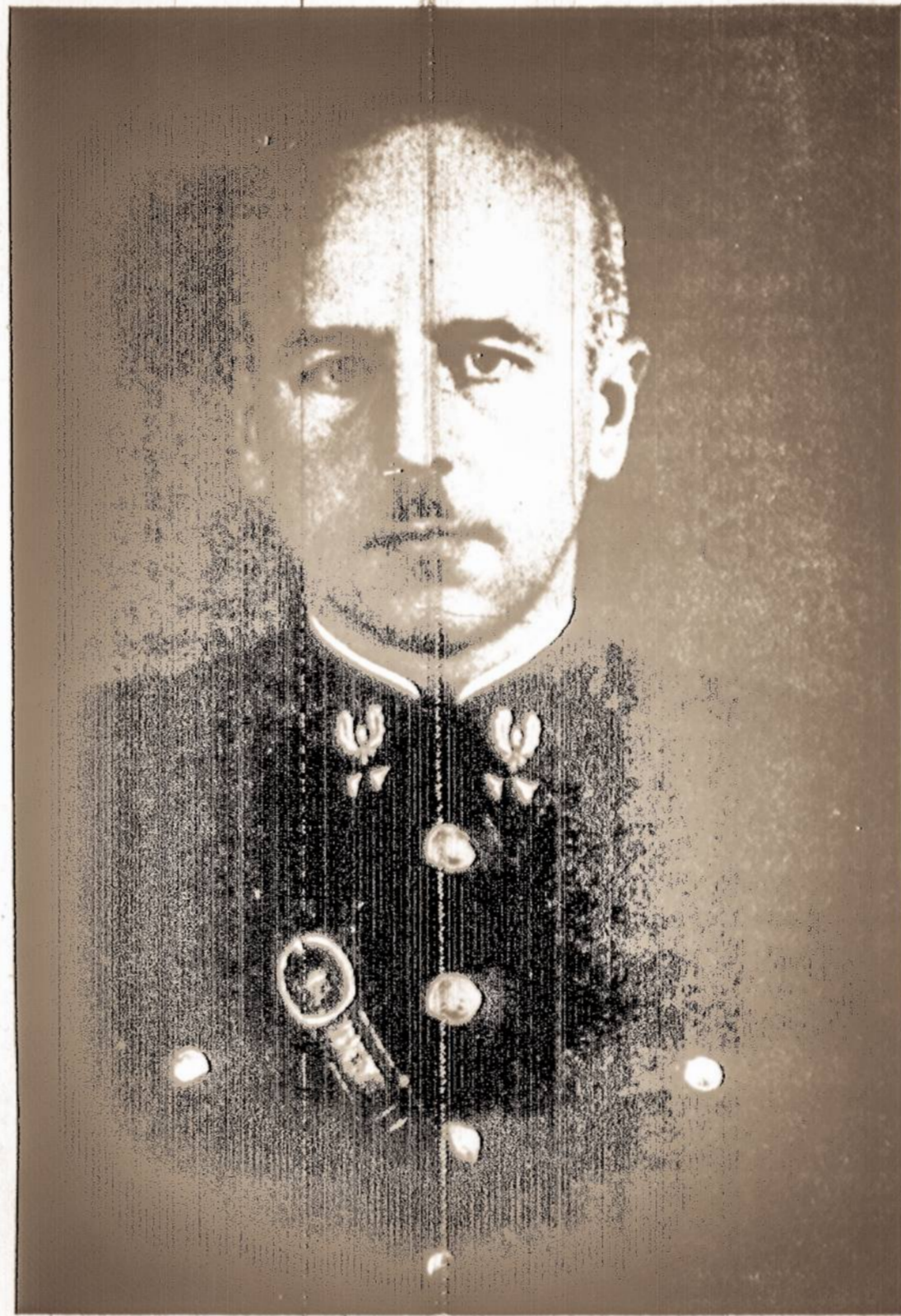
žestikuliuoti tik nenormalūs žmogus. Tuo momentu jis tikrai buvo panašus į beprotį. Tada Kaune buvo plačiai paplitęs gandas, kad Paleckis psihiškai susirgęs. Šiuo savo netikėtu ir labai keistu šauksmu ir pamišėlio žestu jis tada patvirtino tuos gaudus.

Nors kariuomenę tvarkė Liaudies vyriausybės krašto apsaugos ministeris d. gen. Vit-

bėjosi rusų atstovybėje. B. gen. Karvelis buvo nekalbus.

"Buvau pas Pozdniakovą. Klausinėjo, kas gero kariuomenėje. Trumpai atsakiau, kad nieko ypatingo, kad visi dirba".

Toks buvo b. gen. Karvelio paaiškinimas, kuriam mes netikėjome. Turėjo būti kas nors svarbesnio. Bet Karvelis tylėjo,



Gen. S. Raštikis liaudies armijos uniformoje

kauskas, bet faktiškai ji buvo vadovaujama jau rusų atstovybės, iš kur plaukė visi nurodymai Vitkauskui. Jis ne tik beveik kasdien lankėsi rusų atstovybėje, bet ir nuolat gaudavo iš ten telefonu arba per rusų karo atstovą majorą Korotkich net smulkius nurodymus ir įsakymus.

Lietuvos kariuomenė buvo pavadinta Liaudies kariuomene, ir joje prasidėjo labai didelės ir pagrindinės reformos, beveik visai panaikinant kariuomenės kovos galią.

Buvo pradėta nuo vyresniųjų karininkų. Daug jų buvo tuoj paleisti į atsargą. Štai tik keletas generolų pavardės: Nagius-Nagevičius, Adamkavičius, Reklaitis, Tallat-Kelpša, Miezėlis, Navakas, Papeļiūka, Vimeris ir kiti. Buvo pakeisti visi apskričių karo komendantai. Vieni jų buvo paleisti į atsargą, kiti paskirti naujomis vietoms. Vieni karininkai buvo paleidžiami iš tarnybos, tuo tarpu kiti paaukštinaimi.

Vieną dieną į rusų atstovybę buvo pakviestas b. gen. Karvelis. Grįžus jam iš atstovybės, kariuomenės štabo viršininko d. gen. Pundzevičiaus darbo kambary keli vyresnieji karininkai apspitome Karvelį, klausinėdami, su kuo ir apie ką jis kal-

ir iš jo negalima buvo sužinoti nieko.

Po Karvelio tą pačią dieną buvo iškviestas gen. st. plk. Zaskėvičius. Jis, grįžęs iš atstovybės, jau daugiau mums papasakojo:

"Pozdniakovas sakė, kad aš iki šiol buvęs apeinamas. Siūlė man aukštesnę, divizijos vado, vietą. Atsakiau, kad aš esu patenkintas ir nesiekiu aukštesnės vietos. Už pasiūlymą padėkojau."

Zaskėvičiui mes tikėjome. Tą pačią dieną buvo iškviestas pas Pozdniakovą ir trečias kandidatas -- gen. st. plk. Sprangauskas. Jis grįžo labai susinervinęs ir piktas.

"Ko jie nori iš manęs? Tegul daro man, ką nori, bet aš jiems netarnašiu!" susijaudinęs sakė plk. Sprangauskas.

Dar buvo pakviestas į rusų atstovybę ir gen. st. plk. Čepas-Čepauskas, bet kas ten jam buvo pasakyta, nežinau, nes jis vengė susitikti ir pasikalbėti su kitais karininkais.

Taip šie karininkai reagavo po jų pasikalbėjimo su Pozdniakovu ar Dekanozovu. Jau kitą dieną buvo paskelbtas Paleckio ir Vitkausko pasirašytas karininkų naujų paskyrimų aktas:

1. B. gen. Karvelis buvo atleistas iš kariuomenės štabo

viršininko padėjėjo vietos ir paskirtas II-sios pėstininkų divizijos vadu ir Kauno igulos viršininku.

2. Gen. st. plk. Zaskėvičius buvo paskirtas III-čiosios pėstininkų divizijos vadu ir Šiaulius.

3. Gen. st. plk. Sprangauskas buvo paskirtas kariuomenės štabo viršininko padėjėju.

4. Gen. st. plk. Čepas-Čepauskas buvo atleistas iš 5-ojo pėstininkų pulko vado pareigų ir paskirtas krašto apsaugos viceministeriu. Iki tol tokios etatinės vietos visai nebuvo.

5. Tuo pačiu įsakymu pulkininkai Zaskėvičius, Sprangauskas ir Čepas-Čepauskas Paleckio buvo pakelti į brigados generolo laipsnį.

Iš šių karininkų, neskaitant paties gen. Vitkausko, rusų raudonojoje armijoje didžiausią karjerą padarė Karvelis, vadovaudamas divizijai. Čepui-Čepauskui neilgai teko būti viceministeriu -- likviduojant buvusią krašto apsaugos ministeriją, jis buvo paskirtas pulko ir vėliau divizijos vadu (29-ji korpa, vėliau buvo išsiųstas į kažkokius kursus į Rusiją. Zaskėvičius labai energingai griežėsi darbo, bet neilgam, nes rusai, likvidavę lietuvių III-ją diviziją, paleido į atsargą ir jį paskirtą paskutinį tos divizijos vadą Zaskėvičių. Blogiausio likimo susilaukė Sprangauskas. 1940 metų pabaigoje jis buvo paleistas į atsargą, bet 1941 m. birželio 14 dieną buvo suimtas su visa savo šeima ir išveiktas į Sibirą. Vėliau buvo nepatinkintų žinių, kad jis kažkurioje priverstinių darbų stovykloje miręs.

Čia negaliu nepaminėti vieno nuotykių. Pirmi paleisti iš kariuomenės vyresnieji karininkai susirinko krašto apsaugos ministerio Vitkausko adjutanto kambary prisistatyti Vitkauskui. Kartu su paleidžiamaisiais iš kariuomenės buvo ir plk. Čepas-Čepauskas. Visi buvo nusiminę ir nuliūde. Tik vienas Čepas geros nuotaikos. Kalbindamas vieną kitą karininką, jis pagaliau kreipėsi į netoli jo sėdėjusį generolą Nagių-Nagevičių:

"Tai ką, pone generale, ir Tamsta trefnas?"

"Tur būt, pone pulkininke", flegmatiškai atsakė gen. Nagius.

"O tamsta, pone pulkininke, ar ne?" savo ruožtu paklausė Nagius pulkininką Čepą.

"O, ne, aš neatleidžiamas, bet gauju naują paskyrimą", išdidžiai pasigyrė Čepas.

"Ak, tai Tamsta ne trefnas, bet kofernas!" atskirto generolas Nagius, atsilgydamas už pirmą nemandagią pastabą išdidžiam pulkininkui ir vėlesniam rusų generolui.

Patys pirmieji rusų žygiai ir reformos Liaudies kariuomenėje buvo gan atsargūs, bet po incidento 9-me pėstininkų pulke (šis pulkas buvo pradėjęs žygiuoti iš Marijampolės Vokietijos link, apie tai smulkiau yra aprašyta "Lietuvių Archyve") rusai pradėjo drąsiau veikti. Pirmiausia buvo suimtas kariuomenės štabo II-ojo (infor-

(Tęsinys 6 psl.)

Gen. S. Raštikis pasakoja

(Tęsinys iš 5 psl.)

macijų) skyriaus viršininkas gen. št. pulkininkas K. Dulksnys. Jis telefonu buvo paprašytas ateiti į rusų atstovybę. Nuėjo ir daugiau jau nebeįėjo. Greit su pirmaisiais lietuviais kaliniams ats. gen. Skučiu, Povilaičiu, plk. ltn. Kirliu ir kitais, apkaustytas geležiniais pandiais, jis buvo išvežtas į Maskvą, ir po to apie jį daugiau nieko nebuvo girdėti. Po gen. št. plk. Dulksnio suėmimo pas kariuomenės štabo viršininką d. gen. Pundzevičių buvo atvykęs rusų karo atstovas mjr. Korotkich ir Pozdnjakovo vardu pareikalavo, kad vieton plk. Dulksnio II-ojo skyriaus viršininku būtų paskirtas majoras Purelis. Štabo viršininkui nusistebėjus dėl tokio reikalavimo ir nurodžius, kad štabo pareigūnų skyrimas yra jo kompetencija, karo atstovas griežtai pabrėžė, kad šis rusų atstovybės reikalavimas būtinai turėtų būti įvykdytas, ir pagrasino generolui Pundzevičiui, kad jis savo galva atsakys už Pozdnjakovo reikalavimo įvykdymą.

Liaudies kariuomenėje atsirado politiniai komisarai. Iš pradžių jiems vadovavo Petrauskas. Vėliau buvo atsijustas iš Tarybų Sąjungos senas komunistas J. Macijauskas, labai energingas ir žūlus, bet labai neinteligentiškas vyras, buvęs kalvis iš Kupiškio. Po šio karo jis vėl atsirado Lietuvoje, jau kaip generolas majoras. Ka-

riuomenėje buvo pradėti politiniai mitingai, ir juose buvo žeminama ir šmeižiama nepriklausoma Lietuva; mokymas buvo sutrukdytas, drausmė paoro.

Liepos 11 dieną liaudies kariuomenei vadovauti iš Tarybų Sąjungos buvo atsijustas raudonosios armijos generolas majoras Feliksas Baltušis-Zemaitis, lietuvis, dar rusų caro laikų karininkas, jau gerokai apusėjęs, senas komunistų partijos narys. 1918-1919 metais, kada raudonoji armija pirmą kartą buvo išveržusi į Lietuvą, jis veikė Šiauliuose, kur tada buvo suformavęs zemačių komunistų pulką. Dabar jis Paleckio aktu buvo pakeltas į lietuvišką brigados generolo laipsnį. Apsivilkęs lietuviška uniforma, jau be antpečių, nes jie liaudies kariuomenėje buvo panaikinti, jis pradėjo eiti liaudies kariuomenės vado pareigas. Vitkauskas liko tik liaudies vyriausybės krašto apsaugos ministru.

Zemaitis darė gerą įspūdį ir darbe buvo stipresnis negu Vitkauskas. Vieną kartą, kalbėdamas su d. gen. Pundzevičium, jis pasakė:

"Mnie žal vas (man gaila jūsų). Jūs dar nepažįstate bolševikų ir galite nekalti nužentėti. Nelaiykite pas save namuose jokių dienynų, jokių užrašų, jokių žemėlapių. Visa sunaikinkite." Tai buvo geras patarimas, nors ir komunisto.

bet dar likusio žmogumi ir šiek tiek lietuviu.

Naujose sąlygose aukštoji karo mokykla, kurios viršininku tada man teko būti, negalėjo veikti. Mokslas buvo nutrauktas, ir klausytojai grąžinti į pulkus. Aš likau beveik be darbo. Liaudies vyriausybei pradėjus leisti iš kariuomenės vyresniuosius karininkus, kaip neištikimus ir priešingus bolševikų tvarkai, maniau, kad aš būsiu vienas iš pirmųjų paleistas į atsargą. Todėl nuėjau pas d. gen. Vitkauską ir pats paprašiau, kad greičiau mane paleistų. Tačiau nebuvo paleistas. Kodėl, ir pats nežinau. Kiek palaukęs, vėl kreipiausi į Vitkauską tuo pačiu reikalu. Jis man vėl patvirtino, kad aš nebūsiu paleistas iš kariuomenės, nes savo specialybei esu gerai pasiruošęs ir dar būsiu reikalingas. Dezertuoti iš kariuomenės man neleido sąžinė, todėl likau laukti, kas gi bus toliau.

(Bus daugiau)

Ištrauka iš neseniai išėjusių iš spaudos gen. S. Raštikio atsiminimų "Kovose dėl Lietuvos" II dalies. Knygą išleido Lietuvių Dienos, 9204 S. Broadway, Los Angeles, Cal., gražiai įrišta, 687 psl., daug iliustracijų, kaina 7 doleriai.

VIENYBĖ
geriausia dovana
draugui



Florence Ragelis, ilgamečio Vienybės skaitytojo Augusto Ragelio dukterė, rugsėjo 21 susituokė su Harold Ehrhardt, antuoka St. Martin of Tours bažnyčioje 11 val. ryte, vestuvinis pokylis Showboat Main Ballroom, Brooklyne, 1 val. p.p. Jaunoji dirba New Yorko Telefono kompanijoje, kur eina vyresnės telefonistės pareigas. Tai penktoji ir jauniausioji Ragelių dukterė — dvylikė, kuriai buvo lemta ateiti į pasaulį kartu su broliu Edvardu Rageliu, šį pavasarį baigusiu Marylando Universitetą. (Apie jį — atskirai). Kitos keturios Ragelių dukterys jau ištekėjusios. Šią progą pažymėtina, kad motina Ona Ragelienė mirusi 1955 m. vasario 4 d. Tėvas Augustas Ragelis yra Vienybės skaitytojas ir nuoširdus jos bičiulis nuo 1913 m., nuo pat atvykimo į Ameriką.

MIRTIES METINĖS



Jonas Sekys

Rugpjūčio 1 d. sukako vieneri metai, kai Hartford, Conn. mirė Jonas Sekys, plačiai žinomas veikėjas, ilgametis Vienybės ir kitų laikraščių bendradarbis. Gimęs 1887 m. rugpjūčio 3 d. Mauručiuose, Marijampolės apskr. Pradžios mokyklą ir dviklasę progimnaziją baigė Veiverčiuose. Atvykęs 1907 m. liepos 3 d. į Ameriką, tapo šiais metais vėlionis ir pirmą kartą minėti dvigubą sukaktį: 70 m. amžiaus ir 50 metų, kai atvyko į šią šalį.

Gyvendamas Jungt. Valstybėse, vėlionis uoliai dalyvavo įvairiose lietuvių draugijose bei organizacijose. Buvo Lietuvos Nepriklausomybės ir Lietuvos Gelbėjimo fondų fin. sekretorius. SLA, TMD ir ALT bendradarbis veikėjas. Kurį laiką redagavo ir leido mėnesinį sąjaukos laikraštį Dagi, paskiau Tarka. Yra parašęs Vinco Kudirkos biografiją.

Vėlionis Jonas Sekys gyveno Chicaguje, Lawrence, Mass. ir ilgiausiai Hartford, Conn., kur jis turėjo kelionių biurą, kurio metu dirbo fabrike. Likę metai Ona, buvusi Draugelytė,

taip pat plačiai žinoma Amerikos lietuvių visuomenės veikėja.

V. R.

JAROSLAV HAŠEK

— Aš manau, — tarė Sveikas, — kad į visa tai reikia žiūrėti bešališkai. Kiekvienas gali apsirikti ir turi apsirikti, juo daugiau apie ką nors galvoja. Teismo gydytojais — žmonės, o klysti yra žmogiška. Kartą Nusliuose, kaip tik palei tiltą per Botičą, man grįžtant iš „Banzeitos“ traktieriaus, priėjo prie manęs vienas ponas ir klionktelėjo vėzdū per galvą, o kai aš nuvirtau ant žemės, apšvietė mane ir sako: „Klaida, čia ne tas.“ Ir dėl tos klaidos taip įsirdo, kad užkaitino man dar per nugarą. Taip jau žmogui įgimta — klysti ligi pat mirties. Vienas ponas, pavyzdžiui, rado naktį pusiau sušalusį pasiutusį šunį, parsinešė jį namo ir įkišo žmonai po patalą. Kai tik šuo atšilo ir atsigavo, apriėjo visą šeimą, o mažiausiąjį lopšyje sudraskė ir suėdė. Arba duosiu dar pavyzdį, kaip apsiriko vienas tekintojas iš mūsų namo. Atsirakino savo raktu Podolės bažnytelę, galvodamas, kad parėjo namo, nusirengė zakristijoje, manydamas, kad tai jo virtuvė, atsigulė ant altoriaus, įsitikinęs, kad jis namie savo lovoje, užsiklojo aptiesalais su šventais įrašais, o po galva pasibruko evangeliją ir dar kitas šventas knygas, kad nebūtų žema. Rytą jį rado zakristijonas, ir žmogelis atsikvošėjęs geraširdiškai pareiškė jam, kad įvyko klaida. „Gera klaida! — sako tasal. — Dėl tokios klaidos mums teks per naują šventinti bažnyčią.“ Vėliau tasai tekintojas stojo prieš teismo gydytojus, ir tie jam įrodė, kad jis turėjo sveiką sąmonę ir buvo blaivus, nes girtas tikriausiai būtų nepataikęs raktą į bažnyčios durų spyrą. Vėliau tekintojas numirė Pankrace... Pasakysiu jums dar vieną pavyzdį, kaip Kladne apsigavo policijos šuo — žinomo rotmistro Roterio aviganis. Rotmistras Roteris dresiravo šunis ir darė bandymus su valkatomis tol, kol visi valkatos ėmė iš tolo lenktis Kladno rajono. Tada Roteris įsakė, kad žandarai trūks plis atvestų kokį nors įtartinį žmogų. Ir jam kartą buvo atvestas padoriai apsirengęs žmogus, kurį žandarai užtiko Lano miškuose sėdintį ant kelmo. Roteris bematant atplovė nuo jo švarko skiautę ir davė ją pauostyti policijos šunims. Paskui jį nuvedė į vieną plytinę už miesto ir paleido jo pėdomis dresiruotus šunis, kurie jį surado ir partempė atgal. Toliau tas žmogus turėjo lipti kopė-

ŠAUNIOJO KAREIVIO

čiomis ant aukšto, rangytis per mūrinę tvorą, šokti į tvenkinį, o šunys — paskui jį. Galų gale paaikškėjo, kad tasai žmogus yra deputatas radikalas, išsklavęs Lano miškuose. Mat, jam atgriso parlamentas. Štai dėl to aš ir sakau, kad klysti yra žmogiška, kad klysta ir mokytas, ir paskutinis kvailys. Klysta ir ministrai.

Teismo gydytojų komisija, turinti nustatyti, atitinka ar neatitinka dvasinė Sveiko būseną visus tuos nusižengimus, kuriais jis kaltinamas, susidėjo iš trijų nepaprastai rimtų žmonių, be to, kiekvieno jų pažiuos griežtai skyrėsi nuo kitų dviejų pažirų. Čia buvo atstovaujamos trys skirtingos psichiatrijos mokyklos.

Ir jeigu dėl Sveiko vieningai sutarė visos trys priešingos mokslinės stovyklos, tą galima paaikškinti vien tuo milžinišku įspūdžiu, kurį padarė Sveikas visai komisijai, kai jis, įėjęs į salę, kurioje turėjo būti tiriama jo dvasinė būseną, ir pastebėjęs ant sienos kabantį Austrijos imperatoriaus paveikslą, sušuko: „Tegyvuoja, ponai, jo didenybė imperatorius Pranas Juozapas Pirmasis!“

Dalykas buvo visiškai aiškus. Sveikui savo iniciatyva padarius tokį pareiškimą, atkrito visa eilė klausimų, ir



LAIMĖJIMAI AMERIKIEČIŲ SKAUTŲ DŽIAMBORĖJE

Liepos 12 - 21 dienomis Valley Forge, Pa., įvyko didžiausias iki šiol buvęs skautijos istorijoje skautų suvažiavimas -- JAV skautų džiamborė. Iš įvairių Amerikos vietovių suskrido virš 50,000 skautų. Kitos valstybės taip pat buvo atsiuntusios mažas grupes. Buvo atstovaujami ir lietuviai, kurių vienetas Vyriausiojo skautininko pavedimu buvo sudarytas iš Worcesterio ir Bostono skautų. Vieneto vadovas -- sktn. M. Manomaitis, skiltininkas R. Židžiūnas, paskiltininkas G. Čepas, skautai -- K. Matonis, V. Gailiūnas, A. Garsys, V. Gedmintas, B. Banaitis ir A. Sinks.

Šiam svarbiam uždavinui -- tinkamai atstovauti lietuvius tokiam milžiniškame suskrydyje -- mūsų skautai ruošėsi ketis mėnesius. Po keleto kartų per savaitę vykdavo suėigos, kur jie mokėsi įvairių praktiško skautavimo dalykų, tautinių šokių ir dainų, ruošėsi lietuvių meno parodėlei, mokėsi rikiuotės, gamino savo stovyklai įrangą, įvairius eksponatus ir pan. Dabar kai ši džiamborė yra jau praėity, galime tvirtinti, kad stovyklos rezultatai pilnai pateisina paaukoto laiką ir pastangas.

Mūsų skautai dalyvavo stovykloje kaip viena Bostono amerikiečių skautų skiltis. Šią draugovę be lietuvių skilties dar sudarė 3 amerikiečių

Mūsų skautai dalyvavo kaip viena Bostono amerikiečių skautų skiltis. - Pradžioj jiems buvo leista dėvėti tik mažą trispalvę ant amerikiečių skautų uniformos...

skiltys. Draugovė vadovavo Mr. Henry, kurio įtakingumas ir simpatijos lietuviams buvo daugelio lietuvių laimėjimų priežastimi. Šalia aktyvaus skautavimo jis dar yra vieno YMCA skyriaus, Banko ir gimnazijos direktorius.

Vykstant į stovyklą, mūsų skautams buvo leista dėvėti tik mažą trispalvę ant pilnos amerikiečių skautų uniformos. Čia po poros dienų stovyklavimo, kai mūsų skautai patraukė į save stovyklos vadovybės dėmesį, jiems buvo leista savo stovykloje iškelti didelę trispalvę ir dėvėti pilnas lietuviškas uniformas. Dar prieš stovyklą buvo pagaminti įvairūs stovyklos įrenginiai, kurie savo originalumu ir puikiu darbu viršijo visų kitų stovyklų įrangą. Pažymėtinas iš beržo pagamintas lietuviškas kryžius, meniški stovyklos vartai ir lietuviško stiliaus tvorelė, kuria buvo aptvertas lietuvių rajonas.

Per visą stovyklavimo laiką buvo du masiniai laužai, kurių pasirodymai buvo iš anksto paruošti amerikiečių skautų vadovybės. Tad lietuvių ten pasirodyti negalėjo. Tačiau mažesnio masto laužuose lie-

tuviai puikiai pasirodė. Texas valstybės skautai pakvietė lietuvius pasirodyti jų rengtame tarptautiniame lauže, kurį stebėjo ir vienas Texaso senatorius. Lietuviai dalyvavo Montanos, Oregano ir Nebrasos indėnų ruoštame lauže, kur indėnai žavėjosi lietuviškais šokiais. Indėnai irgi savo šokius pašoko. Ypatinai mūsų skautus sužavėjo indėnų tautiniai rūbai, kurių vieno kaina buvo iki 15,000 dol. Tuos rūbus visą laiką saugojo policija. Su indėnais mūsų skautai užmezgė labai draugiškus ryšius.

Lietuviai ypatingai pasižymėjo gražia išvaizda ir puikia rikiuote. Kai jie, apsirengę tautiniais rūbais, žygiuodavo per stovyklos rajoną, būriai skautukų juos sekavo. Lietuvių skiltis buvo taip pat dėkingas objektas fotografams. Kartą reporteriai specialiai juos prašė pašokti Mikitą ir Oželį, kad būtų galima išsiaišnufilmuoti ir padaryti nuotraukų.

Labai skoningai buvo su tvarkyta lietuvių meno kūrinių parodėlė. Ji turėjo didelį pasisekimą. Viso surinkta 20 lapų suaugusių svečių -- lanky-

tojų parašų. Parodėlėje visą laiką budėjo 2 mūsų skautai, kurie svečiams teikė informacijas apie Lietuvą.

Informacijai palengvinti šios stovyklos proga buvo išleistas anglų kalba specialus leidinys su nuotraukomis ir aprašymais apie Lietuvą ir lietuvių skautus, kuris buvo dalinamas suinteresuotiems svečiams.

Vieną dieną netoli lietuvių rajono kilo gaisras -- užsidegė pora palapinių. Lietuviai pirmieji prisistatė į gaisro vietą, nuplėmė palapinių virves ir gaisrą užgesino. Atvykę ugniagesiai jau neturėjo ko veikti.

Dėl susižeidimų ir nelaimingų atsitikimų visai stovyklai buvo uždrausta nešioti finkaspeilius. Vienintelė išimtis buvo padaryta lietuvių skiltčiai, kuriai finkos buvo pripažinta oficialia uniformos dalimi. Ši išimtis iš 50,000 skautų ypatingai pakėlė lietuvių prestižą ir juos atkreipė stovyklautojų dėmesį.

Baigiantis stovyklai, vienetai buvo vertinami įvairiose srityse. Bostono 29-ji draugovė, kuriai priklausė lietuvių skiltis, paėmė pirmąją vietą stovyklavimo mene ir higienos

srityje. Buvo galima lengvai spręsti, kad šie laimėjimai atsiekė viep lietuvių skautų dėka.

Iš lietuvių skautininkų džiamborę aplankė LSS Tarybos Pirmijos P-kas v.s. dr. V. Čepas, ps. A. Bonionis iš Detroito, v.s. V. Kizlaitis iš Clévelando, Brolijos Užsienio Skyriaus vedėjas ps. A. Banevičius iš Bostono ir kt. Ps. A. Banevičius buvo oficialiai pakviestas į keturioliktąją stovyklos skyrių, kurį sudarė 8,000 skautų. Šia proga jis lietuvių skautų vardu pasakė kalbą, kurios klausėsi 35,000 skautų.

Po stovyklos mūsų skautai autobusu nuvyko į Washingtoną. Iš viso Bostono tik viena lietuvių skiltis turėjo garbę vizituoti Baltuosius Rūmus. Mūsų skautus priėmė buvęs Massachusetts gubernatorius ir dabartinis Undersecretary of State Christian Herter ir kongresmanas Thomas Lane. Jie su lietuviams draugiškai pasikalbėjo ir nusifotografavo. Pažymėtina, kad lietuviai į Baltuosius Rūmus buvo leisti su finkomis -- peiliams. Rūmų sargas painformavo, kad leidimas eiti su ginklu į B. Rūmus yra duodamas labai retai, tik ypatingais atvejais. Šiuo žestu buvo pagerbta lietuvių skautų uniforma ir parodytas pasitikėjimas.

Po šio vizito mūsų skautai aplankė idomesnes Washingtono vietoves, valgė puikiausiuose restoranuose ir už visą tai nieko nemokėjo. Visas jų išlaidas padengė Roger Smith viešbutis.

Po Washingtono mūsų reprezentantai vizitavo New Yorką, kur jų gerbūviu ir visais finansiniais reikalais pasirūpino Hotel Statler.

Rekomenduojant Mr. Henry visiems mūsų džiamboristams yra pažadėtos stipendijos į Amerikos universitetus. Dviem iš jų pasiūlytos stipendijos į West Point karinę akademiją.

Šie mūsų skautų laimėjimai puikiai parodo, kaip aukštai galima iškelti lietuvių vardą ir kiek galima pasitarnauti Lietuvos propagandai, jei tokio masto stovykloms mūsų skautai galėtų tinkamai pasiruošti. Čia lietuvių visuomenės finansinė parama, kuri gali būti teikiama per Džiamborės Fondą, ir nuosirdus mūsų visuomenės pritarimas skautiškaiai veiklai yra būtini. Garbė mūsų džiamboristams, jų vadovui sktn. M. Manomaičiui ir visiems skautijos darbuotojams, kurių dėka šis didelis darbas buvo atliktas Lietuvos labui.

R. Kezys

ŠVEIKO NUOTYKIAI

beliko tik keletas svarbiausių, kad atsakymai į juos patvirtintų teisingą nuomonę apie Sveiką, sudarytą remiantis psichiatrijos daktaro Kalersono, daktaro Hevercho ir anglo Veihingo sistemomis.

— Ar radis sunkesnis už šviną?

— Aš jo, atleiskit, nesu svėręs, — su savo miela šypseną atsakė Sveikas.

— Ar tikite į pasaulio galą?

— Pirmiausia aš turiu pamatyti šitą galą. Bet, šiaip ar taip, rytoj jo dar nebus, — nerūpestingai atsakė Sveikas.

— Ar galėtumėt apskaičiuoti žemės rutulio diametrą?

— Atsiprašau, negalėčiau, — atsakė Sveikas. — Leiskit man pačiam užminti jums vieną mįslę. Namas keturių aukštų, kiekviename šito namo aukšte po aštuonis langus, ant stogo dar du langai ir du kamina, kiekviename aukšte gyvena po du nuomininkus. Dabar atspėkit, ponai, kuriais metais numirė šveicoriaus bobutė?

Gydytojai reikšmingai pasižiūrėjo vienas į kitą.

— Užteks? — lakoniškai paklausė komisijos pirmininkas.

Tačiau vienas narys vis dėlto paprašė leidimo užduoti dar tokį klausimą:

— Kiek bus, padauginus dvylika tūkstančių aštuonis šimtus devyniasdešimt septynis iš trylikos tūkstančių aštuonių šimtų šešiasdešimt trijų?

— Septyni šimtai dvidešimt devyni, — nė nemirktelėjęs atsakė Sveikas.

— Mano nuomone, visiškai pakanka, — pasakė komisijos pirmininkas. — Galite kaltinamąjį nuvesti į senąją vietą.

— Dėkoju jums, ponai, — pagarbiai tarė Sveikas, — man irgi visiškai pakanka.

Išėjus Sveikui, trijų kolegija padarė vieningą išvadą, kad Sveikas, sutinkamai su visais gamtos dėsniais, žymių psichiatrijos mokslininkų atrastais, — idiotas.

Vėliau, vaizduodamas savo gyvenimą beprotnamy, Sveikas negalėdavo atsigirti:

DIDŽIAJAME KARE

— Iš tiesų nežinau, kodėl tie pamišėliai taip širsta, kad juos ten laiko. Ten žmogus gali nuogas šliaužioti ant grindų, staugti šakalu, šėlti ir kandžiotis. Jeigu kas nors tą patį išdarinėtų gatvėje, žmonės neatsistebėtų, o ten — paprasčiausias daiktas. Ten tokia laisvė, apie kokią ir socialistai nesapnavo. Ten žmogus gali save laikyti ir dievu, ir švenčiausia panele Marija, ir popiežium, ir Anglijos karalium, ir jo didenybe imperatorium, ir šventu Vaclavu. (Beje, šitas visą laiką buvo surištas ir gulėjo plikas vienutėje.) Buvo ten vienas, kuris šaukė esąs arkivyskupas, bet jisai nieko daugiau nedarė, tiktai edė ir, atleiskit, po savim darė, tik tenai niekas to nesismarmatija. O vienas netgi apsiskelbė šventu Kirilu Metodijum, norėdamas gauti dvigubą porciją. Ten buvo nėščias ponas ir kiekvieną kviesdavo į krikštynas. Daug ten buvo šachmatininkų, politikų, žvejų, skautų, pašto ženklų kolekcionierių, fotografų mėgėjų. Vienas ten pateko už kažkokias senas puodynes, kurias jis vadino urnomis. Kitą ten visada laikė raminauosiuose marškiniuose, kad jis negalėtų apskaičiuoti, kada bus pasaulio galas. Susitikau aš ten keletą profesorių. Vienas jų visą laiką sekiojo paskui mane ir aiškino, kad čigonų protėvynė buvo Krkonošuose¹, o kitas įrodinėjo, kad žemės rutulio vidury yra kitas rutulys, žymiai didesnis už pirmąjį. Kiekvienas ten galėjo postringauti, kas jam kvoštelėdavo į galvą, tarytum parlamente. Gyvena visi ten kaip rojū. Ten jūs galite rėkauti, staugti, dainuoti, juoktis, bliauti, triuksmauti, šokinėti, melstis, kūliais virsti, rėplioti, striksėti ant vienos kojos, lakstyti ratu, šokti, klauras dienas tupėti arba laiptuoti ant sienų, ir niekas prie jūsų nepriš ir nepasakys: „Klausykite, taip daryti negalima, negražu, gėda, juk jūs kultūringas žmogus.“ Reikia pripažinti teisybę, kad ten buvo tik ramūs pamišėliai. Pavyzdžiui, ten gyveno vienas mokytojas išradėjas, kuris visą laiką krapštydavo nosį ir tik kartą per dieną ištardavo: „Aš ką tik atradau elektrą.“ Kaip sakiau, ten buvo labai puiku, ir tas kelias dienas, kurias aš praleidau beprotnamy, laikau gražiausiomis savo gyvenimo dienomis.

¹ Kalnai šlaurės rytų Cekiijoje.

(Bus daugiau)

Nepamirškite
atnaujinti
prenumeratą

KRYŽKELĖS

A. VIENUOLIS

NERYJE ŠVIETĖ GAISRŲ ATSPINDŽIAI...

Nekaltai liejamas lietuvių kraujas nešaukė keršto

Jeį nusiaubtuose plotuose surasdavo paskui kelis šimtus žmonių ir juos pakrikštydavo, skambėdavo tada krikščionių bažnyčiose „Te deum laudamus“, ir visi džiūgėdavo nes būdavo atsiekti keli tikslai: sutriuškinti priešai, trukdė jiems plėstis, padidintas krikščionių valdomų žemių plotas ir keliems šimtams žmonių suteikta didžiausia, tų laikų supratimu, malonė — krikštąs.

Smarkiai puolė Lietuvą sujungtos kryžiuočių ir talkininkų gaujos. Iš pradžių ir sekėsi joms neblogai: Misnijos markgrafo Fridricho raiteliai, jo paties vadovaujami, tarp Kauno ir Kernavės puolė vieną pilaitę ir labai greit ją paėmė. Kitą, tokią pat nežymią pilaitę, apgulė Silezijos kunigaikščiai ir po dviejų dienų puolimo taip pat paėmė. Įgulą išžudė žmonės apgrobė pakrikštijo, nors Jogailos jau visi jie buvo pakrikštiję.

Didysis ordino magistras su Glichenais, Plauenais ir Pamariečiais kunigaikščiais brovėsi per miškus ir artinosi prie Trakų. Nepaprastai sekėsi sąjungininkams ir susirėmimuose su Skirgailos kariuomene. Ir tik vienoje vietoje sutikė stiprų Skirgailos pasipriešinimą ir su nemažais nuostoliais buvo atmušti nuo Punios. Išlyginę frontą ir tuo tarpu palikę nuošaly Punią, Alytų ir Merkinę, skubėjo į Trakus ir Vilnių.

Tik visą jų žygį, visus taip lengvus laimėjimus trukdė kunigaikštis. Jis ne tiek kariavo, kiek dėsė ir rinko. Skirgailos ir Jogailos bajorus ir žmones. Jo kariuomenė kasdien ėjo didyn, o jis, užuot visu frontu, kaip buvo susitarta, šlavęs į rytus ir pirmiausia apgulęs Trakus ir Vilnių, net ir Kernavės dar nebuvo paėmęs. Tokiu būdu visas frontas atsigrėžė baru nebe į rytus, o į šiaurės rytus. Ir magistras, laukdamas Vytauto, tik siautė ir grobė kraštą.

Kad nesukeltų kryžiuočių įtarimo ir bendro sąjungininkų nepasitenkinimo, kunigaikštis pasistūmė iš Ulmergės apylinkių į pietus ir vieną rudens vakarą prisiartinio su savo pulkais prie Neries. Paneriu patraukė į Kernavę. Priešakinės kariuomenės dalys, brolių Knystautų, Yterio Griežės ir bajoro Mintauto vedamos, kad savęs neišduotų, laikėsi ramiai ir nedegė laužų. Kelias ėjo panerio aukštumomis. Kunigaikštis užėjo ant vieno Trijų Piliakalnių ir apsidairė: vakaruose jau gėso žara, o pietų rytuose, ten, kur siautė kryžiuočiai ir jų talkininkai, daugely vietų ruseno gaisrai ir raudonos pašvaistės danguje žymėjo sritis, iki kur jau buvo užėmė kraštą sąjungininkai.

Ilgai žiūrėjo kunigaikštis į toli gėstančius bei naujai kylančius gaisrus. Niekur nesigirdėjo nei puolimų šūkavimų, nei žudomų žmonių verksmo ir klyksmo. Ir regėjos, kad ir ten, kur siautė ugnis ir kapojo kalavijais, buvo taip pat tylu ir ramu, kaip ir čia. Tačiau nesunku buvo atspėti, kas dėjos ten ir kas darėsi kunigaikščio ir jo palydovų širdyse, žiūrint jiems į ugnies jūrą. Šiurpu buvo ne dėl to, kad ten ginklu ir ugnimi žudomi žmonės, naikinamas jų turtas, jų sodybos, bet šiurpu dėl to, kad nelaimingųjų verksmas ir dantų griežimas nekyla kartu su liepsnomis, nesisklaido plačiai aplinkui kartu su gaisrų pašvaistėmis ir nekaltai liejamas kraujas nešaukia į dangų keršto, o tyliai sruvena ir geriasi į žemę.

Bet didelis tikslas „pateisina“ priemones!

Nors kunigaikščio ir jo bajorų širdyse ir buvo kiek pasigailėjimo savo kraujo žmonėms lietuviams, bet gal ne daugiau, kiek pasigaili vilkas vilko, kai jį tampo medžiotojo šunes. Gal kunigaikštis ir jo bajorai daugiau pavydėjo kryžiuočiams ir jų talkininkams grobio ir tokio pasisekimo, negu užjautė niokojamus Skirgailos ir Jogailos valdomus lietuvius. Lietuviai buvo savo kraujo, bet vis vien jie buvo jo priešai; tai buvo jėga, su kuria Jogaila išvijo jį iš Lietuvos, atėmė jam Trakus, rusų žemes. Jei tik kunigaikštis dabar būtų galėjęs ir ateity pasitikėjęs vien savo jėgomis, jis greičiau būtų puolęs nebereikalingus kryžiuočius ir jų talkininkus ir, atėmęs iš jų grobį, pats vienas žygiavęs į Tra-

kus ir Vilnių. Tuo tarpu jis gailėjo tik savo žemaičių, bijojo didelių nuostolių ir kryžiuočiams, kurie jam dabar buvo reikalingi stiprūs ir galingi. Bet Skirgailos ir Jogailos lietuvių kunigaikštis negailėjo ir pats ėjo jų naikinti. Kad paskatintų kryžiuočius ir jų talkininkus į žygį Lietuvon, jis net pakorė kelias dešimtis prieš ordiną sukilėlių, savo mylimų žemaičių bajorų.

Ilgai žiūrėjo kunigaikštis nuo panerio kalnų į ugnies jūrą ir tylėjo. Ir kai suprunkdavo kieno arklys ar kuris bajorų sučerškėdavo į šarvus kalavijų, visi grįžtelėdavo, kad nurimty.

Danguje ir apačioje, Neryje, švietė gaisrų atspindžiai, žibėjo žvaigždės, ir lengvas vėsus vėjelis atnešdavo iš daubos šiltesnio oro sroves ir vystančių lapų kvapą...

Isakęs supti Kernavę, kunigaikštis su keliais bajorais ir komtūru Hermanu nusileido žemyn į Trijų Piliakalnių daubą. Kadaisė čia buvo šventa vieta, stovėjo aukuras ir degė amžinoji ugnis. Aukuras tebebuvo ir dabar, bet amžinoji ugnis jau buvo užgesusi, vaidilos išbėgioję, ir vėjas žarstė dar šiltus pelenus. Saugojo tą aukurą trys piliakalniai ir šimtamečiai ažuolai baubliai. Vieni tų ažuolų jau buvo iškirsti, kiti piliakalnių pakopose dar tebeaugo. Daug kartų Vilniaus seniūnas lenkas Klemenšas iš Moskoževo siuntė čia savo žmones amžinosios ugnies užgesinti, šventųjų ažuolų iškirsti, aukuro išdraskyti ir besimeldžiančių pagonių išvaikyti, bet po nakties aukuras vėl išdygdavo ir vėl surusendavo ugnelė. Žmonės kalbėjo apie stebuklus ir slapta lankė šią šventą vietą.

Bajorai pagavo šlaite renkanti malkas senelį ir atvedė pas kunigaikštį.

— Kas tu esi? — paklausė kunigaikštis.

— Dievų tarnas, — atsakė senelis.

— O ką tu čia veiki?

— Malkas renku paskutinei aukai Praamžiui pakurti.

— O kur toji tavo auka?

— Štai ji! — Ir senelis pirštu parodė sau į širdį.

— O ar tu žinai, kad yra uždrausta garbinti senus dievus?

— Tai ne žmonių galioje.

— O ar žinai, su kuo tu kalbi?

— Žinau, viešpatie, ir regiu tavo šviesų veidą, nors mano akys jau aptemusios.

— Aš tave nubausiu.

— Ir tu dievų rankoje.

— Neišmanėli, nepiktžodžiauk, — sudraudė jį komtūras Hermanas, — išpažink vieną tikrąjį dievą, priimk iš mūsų krikštą šventą, o laimėsi danguje gyvenimą amžiną!

— Kryžiuoti, per menkas esi, kad dievo vardą ištartum! Ir ne jums vieta jo amžinose dausose!

— Šviesiausias viešpatie, — prašnibzdėjo kunigaikščiui komtūras Hermanas, — mes jį ad majorem dei gloriam pakrikštysim, o paskui...

— Palikit jį ramybėje, — tarė kunigaikštis ir, paspaudęs pentiniais žirgą, pasakė seneliui: — Ramybė tau, dievų tarnel!

— Kunigaikšti, ko pats neturi, negali ir kitiems duoti. — Ir vaidila uždėjo ant aukuro malkų ryšulį paskutinei aukai Praamžiui pakurti.

Nakvojus kunigaikštis vieno Trijų Piliakalnių viršūnėje ir neramus sekė gaisrus.

Kernavės pilies puolimas prasidėjo dar tą pačią naktį, tuojau, kai tik atplaukė Nerimi taranai. Riteris Griežė su nepaprastu greitumu nukėlė nuo valčių griautuvus ir, sustatęs juos apie pilį, pradėjo darbą. Abu Knystautai ir bajoras Mintautas su savo būriais kopė ant sienų, kasėsi po jomis, laužėsi pro vartus. Pilies įgula tik gynėsi, ir tiek, bet jokio didesnio atsparumo neparodė. Jei ne riterio Griežės kryžiuočiai ir Knystautų totoriai, tai įgula, kurios tarpe buvo daug prijaučiančių Vytautui, gal būtų ir be kraujo praliejimo atidavusi pilį. Bet dabar, bijodami kryžiuočių keršto ir totorių žiaurumo, gynėsi.

Lietuviai Advokatai

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEWTON 9-6620

K. W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, Jr:
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
APplegate 7-7083

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVIČIUS

Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGYBĖ
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-2318

JGIN BALTADUONIS

Frankford Avenue
C A F E
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

ALL LANGUAGES
TYPEWRITER Co., Inc.

Lietuviškos ir angliškos
rašomosios mašinėlės
žemiausiomis kainomis:
Nuo \$30.00 ir t.t.



Taip pat skaičiavimo
mašinos, mimeografai ir
kiti raštinės reikmenys.

119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel. CHelsea 3-8086

Atostogos kalnuose
ADIRONDACK INN

JONAS URBONAS
Savininkas ir Vedejas

Stoje milžiniškoje Adirondack
kalnų vasarvietėje rasite
viską: gryną orą, pulkuis
kambarius, sveiką maistą,
golfo lauką, teniso aikštę,
ežerą su paplūdimiu, įvairius
sportinius žaidimus.

SACADANGA PARK, N. Y.
(Netoli nuo Amsterdam, N. Y.)
Tel. Northville 175-176

MICHAEL
MIŠKINIS

Tarpininkauja tautie-
čiams, norintiems pirkti
ar parduoti farmas.

Reikalingi patarimų, lie-
čiančių ūkininkavimą, vi-
sada kreipiasi į Michael
Miškinį.

138 BETTON ROAD
YONKERS, NEW YORK



Lietuvių Sporto Klubo sportininkai ir vadovybė Vokiečių Lygos parade. Iš kairės į dešinę: J. Klivečka, J. Kepenis, A. Endriukaiytė, M. Žukauskienė, Staroliš, Šaveikis, V. Gintautaitė, V. Jocytė ir Al. Vakselis. Klūpi: Lietuvių Sporto Klubo jaunučiai. (Alg. Ruzgo nuotrauka)

FASK Rytų Sporto Apygardos pirmenybės Hartforde

Kaip jau spaudoje skelbta, rugpjūčio 10, 11 d. d. įvyks visų rytinio Amerikos pakraščio lietuvių sportininkų pirmenybės lengvoje atletikoje, lauko tenise ir futbole. Sportininkai atvykę į Hartfordą registruojasi šv. Trejybės parapijos mokykloje tarp 9 - 10 v. ryte. Varžybos, kurios įvyks vyrų, moterų, jaunių, jaunučių ir mergaičių grupėse, apims lengvąją atletiką (bėgimai, mėtimai, suoliai ir estafetės), lauko tenisą (vienetai ir dvejetai) ir futbolą. Varžybų pradžia 10 val. Lengvosios atletikos varžybos ir varžybų atidarymas įvyks Re-Sterling stadione. Lauko tenisas bus vykdomas puikioje Pope parko aikštelėje. Futbolo rungtynės, jei Bostono "Dainava" apsispręs dalyvauti, tokiu būdu sudarydama trečią varžovą, įvyks šeštadienį 3 v. p. p. ir kitos, dvi sekmadienį nuo 2 val. P. p.

Šeštadienį 8 v. v. rengėjai ruošia didelį susipažinimo vakarą šv. Trejybės parapijos salėje (kampos Broad St. ir Capitol Ave.)

Iš New Yorko sportininkai išvyksta mašinomis 5 v. ryte.

STOKIO SUKAKTIS

Baltimore, Md. -- Konstantinas Stokis, neseniai atšventęs 70 m. amžiaus sukaktį, dabar yra pasitraukęs į pensiją ir gyvena savo namuose, 4903 Greenhill Ave., Baltimorėje.

Netrukus sueis 50 metų, kai Stokis atvyko į Baltimorę, kur jis išgyveno visą tą laiką, aktyviai reikšdamasis vietos lietuvių veikloje. Jau 1908 m. jis priklausė Kęstučio draugijai, kur jis šio įvairias valdybos nario pareigas. Buvo Li-

thuanian American Loan and Savings Ass. direktorius ir pirmininkas.

Apie 30 metų K. Stokis dirbo vyriškų rūbų siuvimo pramonėje. Ir tai ne kaip eilinis darbininkas, bet kaip projekto tuotojas. Jis vienintelis iš lietuvių, kuris priklausė International Ass'n of Clothing Designers.

Ta pačia proga pažymėtina, kad Konstantinas Stokis yra Vienybės skaitytojas ir nuširdus jos bičiulis nuo pat atvykimo į šią šalį.

JIEŠKOMI

- Alubauskas, Vincas, iš Vadėnų k., Nedzingės val.
- Artemejevas, Jurgis, sūn. Dimitro.
- Bajorinas, Jonas, sūnus Martyno.
- Balčiūnas, Stasys, sūnus Juozo, iš Narušaičių k., Stačiūnų par., Šiaulių ap.
- Baliūnas, Juozas ir Stasys, sūn. Jonas.
- Dilginis (Dilginaitis), Vincas, iš Egliniškių k., Pajevonio val., Vilkaviškio ap.
- Drobošas, Vaclovas.
- Gikis, Feliksas, gyvena Norwood, Mass.
- Grabliauskas, Albinas, sūn. Stasio.
- Jakavičius, Juozas, gimęs 1915 m.
- Kaladė, Juozas ir Anelė.
- Laurinavičius, Jonas, sūn. Kasparo, iš Grigulių k., Kaltinėnų val., Tauragės ap.
- Marcišauskas, Aleksas ir Juozas, sūnūs Vinco, kilę nuo Kelmės.
- Mazaliauskas, Vincas, iš Vadėnų k., Nedzingės val.

Novickis, Aleksas (Novitzkie, Alex), gyvena Maspeth, N. Y.

Paškevičius, Kasparas, sūn. Jono.

Paulauskaitė, Johana, iš Grigulių k., Kaltinėnų val., Tauragės ap.

Paulikonis, Ignas ir Kazimieras, gyvena Pittsburgh, Pa.

Prakapavičius, Bronius, iš Užpalių m., Utenos ap.

Preibys, Povilas, iš Salantų val., Kretingos ap.

Ramanauskas, Jonas iš Skobagalių k., Simno val., Alytaus ap.

Skeirienė, Leokadija, d. Vinco, vyras Vladas ir sūnus Algirdas.

Jieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y.

CARVEL ICE-CREAM STAND

\$50,000 pajamų metuose, nuomos sutartis penkiolikai metų, \$300.00 mėnesiui nuomos. Kaina \$35,000, grynais \$15,000. Ir 5/2 dienas atidaryta.

MOTELIS

Dešimt paskirų junginių ir puikūs trys kambariai savininkui. Geriausi, pagal paskiausias reikalavimus, įrengimai. 10% nuosavybės kainos gryno pelno įrodoma. Kaina \$40,000. Pusė grynais. Didelė proga geram bizniui, greitai išrenkamas įneštas kapitalas ir padaromas puikus uždarbis. Kreiptis informacijai:

CHARLES SCHELLIG Broker
BARTON'S MOTEL
Route 199, Red Hook, N. Y.

AN INCREASED DIVIDEND
at the rate of
3 3/4%
a year

COMPOUNDED QUARTERLY!

A dividend at the rate of 3% regular plus 1/4% extra is anticipated for the period beginning July 1, 1957, with the continuance of satisfactory earnings.

Effective July 1, dividends will be compounded
4 TIMES A YEAR!

Start Saving Here Today!

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860
2 CONVENIENT OFFICES:
135 Broadway at Bedford Avenue
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation



PARK FLORIST
MATTHEW MAZEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

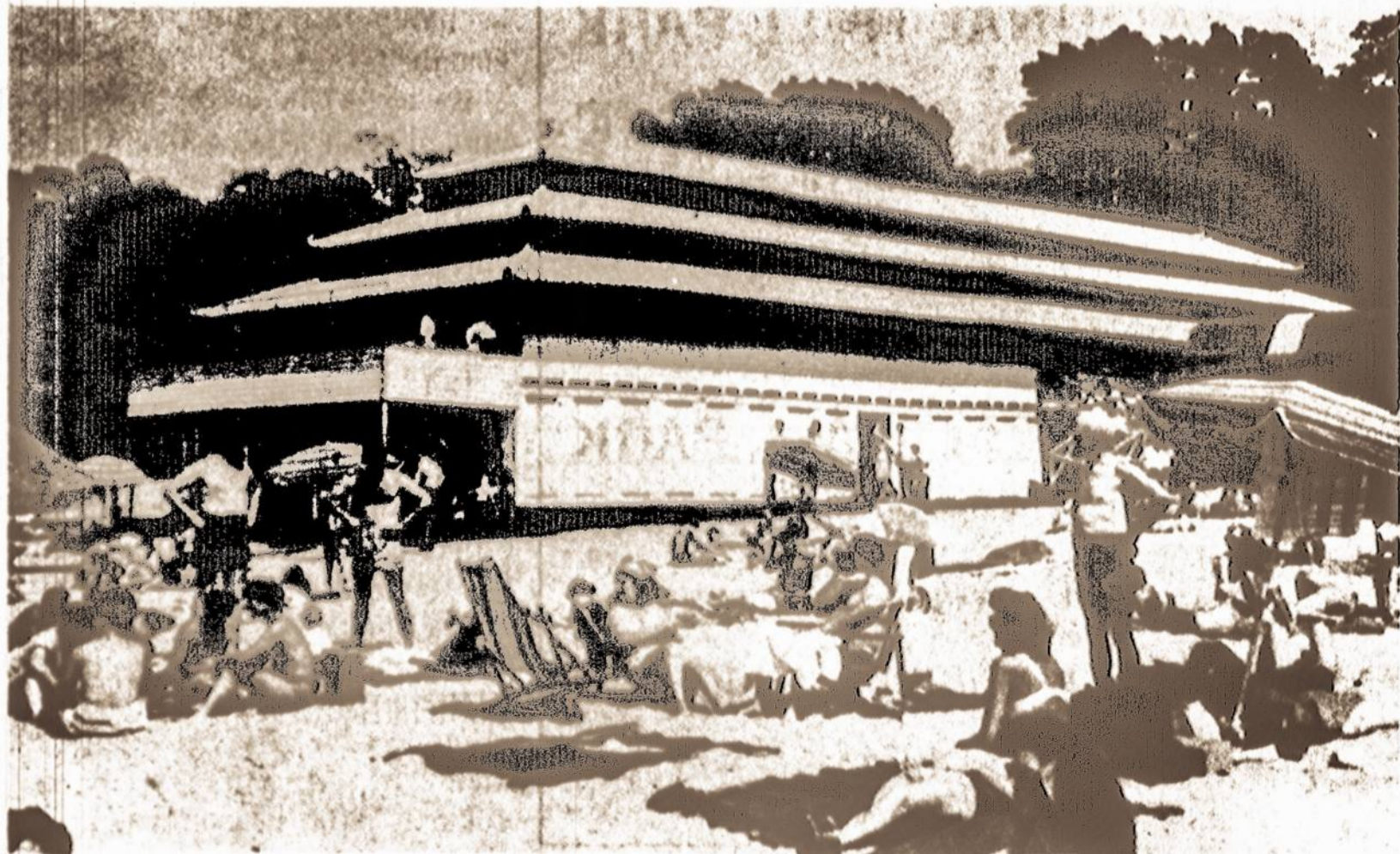


REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAICIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

TINKAMIAUSIA VIETA ATOSTOGOMS

Geresnės, gražesnės ir patogesnės vietos vasaros atostogoms ir piknikams, kaip GREEN PAVILION prie puikaus Ronkonkoma ežero, niekur nerasite. Pailangos smėlio paplūdimis, didelis restoranas, ilgas baras, erdvi salė šokiams bei pramogoms, aikštė automobiliams, įvairios sporto bei žaidimo priemonės pirmos rūšies maistas ir neribotas gėrimų pasirinkimas. The Green Pavillion savininkai, Petras ir Frances Cibuls, kviečia tautiečius ir jų organizacijas dabar užsisakyti datą bei laiką savo atostogoms, išskyloms bei piknikams.



THE GREEN PAVILION
Lake Ronkonkoma, L. I.

(Tel. Ronkonkoma 9-4180)

LAI DOTUVIU DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
Kazys Bulvidas
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai. Vakaraus muzika prie baro.
DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR ŠOKIAI
80 St. Marks Place New York, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) Telefonas: GRamercy 7-9765

Draudimo reikalais, taksų paruošimas, Notarinių dokumentų tvirtinimui, kreiptis į
JUOZA ANDRIUSI
GENERAL INSURANCE BROKER - NOTARY PUBLIC
Uzpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami dokumentai ir atliekami visu rusiu draudimai: gyvybes, namu, baldų, automobiliu, bizniu ir t.t. Geras Patarnavimas.
87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Kasdien iki 8 v.v. Sest. iki 6 v.v. Tel. Virginia 7-4477

Visame New Yorke nerazite gražesnių ir patogesnių salių kaip
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. --
J. WEINSTEIN, Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
BARAS - RESTORANAS * VYTAUTAS BELECKAS, Sav.
Salė vestuvėms, susirinkimams, parengimams.
1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewode) Tel. EV 2-9586

LIETUVIŠKI SŪRIAI
Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabunami lėktuvais:
Petro Lissausko krautuvėje taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, lietuviškų desrų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių.
Lissausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.
PETRAS LISIAUSKAS
64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
(Prie Maspetho Lietuvių baznyčia) Tel. TW 4-8087

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
RAY'S LIQUOR STORE
Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas. Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS
JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas.
Stiklinis baras. Viena gražiausių uželgių Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS
Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų.
Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HY 7-4677

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS
ORMAN & MICHELSON
110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 6-1800

SCHUYLER SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
of Kearny, N. J.
IŠTEIGTA 1924 m.
Julius Paknis, President
George Katilus, Vice-pres.
Peter W. Velevas, Ex. Mgr.
Joseph M. Belza, Treasurer
Mrs. S. Dasker, Asst. Sec'y
24 Davis Avenue
KEARNY, NEW JERSEY

Atdara kasdien, išskyrus šėbtadienius ir šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30.
MOKAMA 3
Kapitalas \$1,600,000



TONIKAS VIDURIAMS
Cia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklių. Ji vartojama arba tos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šurpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

J. Markiewicz AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

ŠAUTUVAI
Kas tik medžioklės sportui reikalinga, yra gauti mūsų krautuvėje. Mes parūpiname leidimus. Taip pat siunčiame šautuvus į Europą.
ZIRMO COMPANY

146 Park Row
New York 7, N. Y.
Tel. REctor 2-0231

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, Savininkas
N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-9785

HELEN POVILANSKIENE
Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9737

M. AND Z. COLLISION WORKS
JULIUS MALDUTIS
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas
937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.) Tel. EVergreen 8-9794

Pajamų mokesčių, buhalterijos ir apdraudos reikalais kreiptis į --- **FRANK DIMAS**
764 CYPRESS AVENUE RIDGEWOOD 27, N. Y.
(Du blokai nuo Myrtle Ave. stoties, Canarsie line)
Atdara kasd. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Sest. nuo 10 r. iki 6 v.y.
Telefonai: EV 1-4774, MI 2-4076

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE
ROBERT F. NARK
APDRAUDOS SPECIALISTAS
26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. 700 Caroline Ave. N. Valley Stream, N. Y.
MAIN 4-6400 VALLEY Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams priimanomis kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kainomis. Lietuviški maisto gaminiai.
Patriotiniu organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikalais kreiptis į klubo vedėją V. E. MIKALAUSKA.
280 UNION AVE BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9672

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams.

New Yorkas ir Apylinkė

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

Dr. Vaclovas Čekas su žmona Emilija, mūsų bendradarbis, rugsėjo 15 d. minės savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Tą pačią dieną įvyks jų dukters Dangulės ir Algio Patkelio jungtuvės.

Jurgis Jokubaitis, vietos biznierių, su žmona Marijona buvo išvykęs savaitelį atostogų į Cape Cod, Mass.

VI. Mingėla, Detroito veikėja, savo atostogas praleido pas draugus New Yorke ir apylinkėse.

Juozas Bastis prašomas atsiliiepti sesers adresu: Kazimiera Bastytė, Čekiškės paštas, Vilkijs rajonas, Lietuva.

Anita Navickaitė, dainininkė, atvyko iš Floridos aplankyti savo draugų bei pažįstamų New Yorke. Kartu su ja lankosi ir motina.

Antanas Akelis, brooklynietis Marijos Akelienės sūnus, neseniai baigė aviacijos inžinerių mokyklą ir netrukus pradės dirbti Tiger or' linijoje, skraidydamas tarp Los Angeles ir Tokijo.

Paul Ūsonis, žinomas biznierių, nuolatinis Floridos gyventojas, šiuo metu lankosi rytinėse valstybėse.

Matilda Žinkienė, Anelijos lietuvaite, savo laiku gyvensi Irane ir Ispanijoje, neseniai įsikūrė New Yorke.

Plk. John Horn su žmona ir vaikais atvyko iš Washingtono dviems savaitėms atostogų pas Frank ir Alice Lukus. Alice Lukas, buvusi Blake, yra ponios Horn motina.

K. Zeromskis, dailininkas, siūpčia linkėjimus iš Maine valstybės, kur jis šiuo metu atostogauja.

Antanas Banionis, mūsų bendradarbis, skrisdamas į Europą, parašė: "Nūtūpęs Londone ir Paryžiuje, mėginasiu parašyti įspūdžius, kaip žadėjau." Banionis išvyko į skautų sąskrydį Anglijoje.



Edvardas Ragelis, brooklynietis Augusto Ragelio sūnus, baigęs Marylando Universitetą Master of Science laipsniu, gavo dvi stipendijas organinei chemijai ir kitiems mokslų dalykams studijuoti Polytechnic Institute of Brooklyn.

G. Elsbergienė, dr. A. Elsbergo žmona, išvyko į Čikagą aplankyti Ružanovų, Permių ir kitų savo giminių, pažįstamų bei draugų.



Juozas Petersonas, ilgametis Lietuvių Atletų Klubo pirmininkas, tose pareigose išbuvęs 10 metų, rodydamas pirštą į plakatą, kviečia vietos ir apylinkės lietuvius gausiai dalyvauti metiniame Atletų Klubo piknike, šeštadienį, rugpjūčio 17 d., Polish National Hall, 108-11 Sutphin Blvd., Jamaica, N. Y.

(Vienybės nuotrauka)

Jurgis Diržis, vietos siuvėjų kontraktorius, praėitą šeštadienį turėjo savo naujos penkių akų rezidencijos, Oyster Bay, L. I., įkurtuves. Dalyvavo visi artimesni Diržių draugai.

Algis J. Jurgėla, Kosto ir Elenos Jurgelių sūnus, rugpjūčio 24 d. susituokia su Carole G. Alberts.

NAUJI JUNIORAI

New Yorko studentų skautų Korp! Vytis padidėjo savo narių skaičiumi ir pagyvėjo veikla. Šiuo metu skyriui priklauso 3 filisteriai, 6 seniorai ir 10 juniorų. Naujai priimti juniorai yra šie studentai: J. Birutis, S. Janušas, J. ir E. Bačiūskai. Spalio mėn. skyrius rengia išskilmingą akademi-

minį balių, į kurį, tikimasi suvažiuos akademikai iš viso rytinio pakraščio. Skyriaus pirmininkas -- J. Ulėnas, juniorų tėvūnias -- R. Kezys.

LIETUVAITĖ IŠ SIBIRO JIEŠKO SAVO BROLIŲ

Pastaruoju laiku gana daug gaunu laiškų iš man nepažįstamų Sibiro tremtyje esančių žmonių su prašymu surasti jų gimines ar pažįstamus. Daug pavyko surasti per pažįstamus. Tūlos Grigienės (Šultaitės) brolių iki šiol nepavyko surasti. Todėl prašau Tamstą sutikti idėti pajieškojimą Tamstos vedamame laikraštyje. Grigienė yra vienintelė sesuo. Visi broliai Amerikoje, iš Lietuvos išvykę prieš I-jį karą. Jų daviniai:

Šultė Antanas, s. Pranciškaus, gimęs Mažeikių apskr.,

Rugpjūčio 18 d. (sekmadienį) L. T. A. Sambūris ir Korp! Neo-Lithuania New Yorke rengia išskylą Gaigalų vasarvietėje, The Nesconset Community House, Ronkonkoma ežero apylinkėje. Išskyla įvyks bet kokiam orui esant. Pradžia 10 val. ryte.

Bendri pietūs, Užkandžius ir gėrimus atsiveža išskylautojai. Alų ir vaisvandenius bus galima gauti vietoj.

Iškyloj dalyvauti kviečiami L. T. A. Sambūrio ir Korp! Neo-Lithuania nariai su šeimomis, draugais bei svečiais. Taip pat kviečiami dalyvauti visi Lietuvių Studentų Sąjungos, Studentų Santaros bei Studentų Skautų Korp! Vytis nariai.

The Nesconset Community House pasiekiamas automobiliu važiuojant iki Blue Bird Inn Ronkonkomoje ir pasukant Gibbs Pond Rd. (Šiuo keliu 1 mylia).



Rugpjūčio 31 d. ir rugsėjo 1 d. Niagara Falls Kanadoje, Falls View Hall, 1786 Dunn St., šaukiamas Kanadoje ir JAV gyvenančių valstiečių liaudininkų visuotinis suvažiavimas. Suvažiavimas prasidės rugpjūčio 31 d. 1 val. po pietų. Darbų tvarkoje numatyta: 1. Pirm. dr. J. Pajaujio pranešimas apie valst. liaudininkų veiklą tremtyje, 2. H. Blazo pranešimas apie laisvinimo gaires, 3. K. Škirpos pranešimas apie tautinę vienybę, 4. J. Audėno pranešimas organizacijos reikalais. Po to, numatytas atitinkamų rezoliucijų priėmimas.

Suvažiavimas šaukiamas Kanados Lietuvių Dienos proga ir todėl suvažiavimo dalyviai, turės progos dalyvauti Kanados lietuvių kultūrinuose pasirodymuose.



Rugpjūčio 6 d. 8:30 val. p. Ramanauskų bute, 104-29 89th Ave. Richmond Hill, N. Y., įvyks Studentų Skautų Korp! Vytis juniorų sueiga. Dalyvavimas visiems juniorams būtinas.

Laižuvos valsč., Pakliaupės km. Amž. apie 63 m.

Šultė Klemensas, s. Pranciškaus, kilęs iš ten pat.

Šultė Jonas, s. Pranciškaus, kilęs iš ten pat.

E. Rastienienė

1285 Dean Street
Brooklyn, N. Y.

Gavus liudną žinią, kad Lietuvoje nelauktai mirė

JONAS VALIUŠAITIS,

reiškiame gilią užuojautą velionies broliui

KUN. DR. STASIUI VALIUŠAICIUI

žymiam BALF organizacijos veikėjui ir rėmėjui.

BALFO ŠIMTOJO CENTRINIO SKYRIAUS
VALDYBA NEW YORKE

Motiejiaus nuotykių

